

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука
Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о стању сектора осигурања у Републици Српској
за период од 01.01.2022. до 30.06.2022. године

Број: УО – 25/22

Датум: 19.09.2022. године

Бања Лука, септембар 2022. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ.....	4
1. СТРУКТУРА СЕКТОРА	6
2. ОСИГУРАЊЕ.....	7
2.1. Тржиште осигурања	7
2.1.1. Учесници на тржишту осигурања	7
2.1.1.1. Друштва за осигурање	7
2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању.....	9
2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске	9
2.1.1.4. Овлашћени актуари	10
2.1.2. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске	10
2.1.3. Тржишна структура и концентрација	11
2.1.4. Обрачуната премија по друштвима за осигурање.....	13
2.1.4.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској	13
2.1.4.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ	16
2.1.5. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	17
2.1.5.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској.....	17
2.1.5.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	19
2.2. Билансна структура	20
2.2.1. Биланс стања	21
2.2.2. Биланс успјеха	25
2.3. Финансијски и технички показатељи	28
2.3.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе.....	28
2.3.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве	28
2.3.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања	29
2.3.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања	30
2.3.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање	32
2.3.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио	34
2.3.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава	35
2.3.5. Остали показатељи пословања	35
3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ.....	36
3.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом.....	36
3.2. Добровољни пензијски фонд.....	39

Табеле

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске	7
Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС	8
Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање	8
Табела 4: Захтјеви за накнаду штете трећим оштећеним лицима према Заштитном фонду.....	10
Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске.....	10
Табела 6: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања.....	11

Табела 7: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске.....	11
Табела 8: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реег групама.....	12
Табела 9: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС.....	13
Табела 10: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ	14
Табела 11: Укупно обрачуната премија према врстама осигурања	15
Табела 12: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ	17
Табела 13: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске	18
Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања	18
Табела 15: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.....	19
Табела 16: Актива- укупно за сва друштва за осигурање из РС	21
Табела 17: Пасива - укупно за сва друштва за осигурање	23
Табела 18: Биланс успјеха - укупно за сва друштва за осигурање из РС.....	25
Табела 19: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања	32
Табела 20: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања	33
Табела 21: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила на дан 30.06.2022. године	33
Табела 22: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања	34
Табела 23: Показатељи рентабилности	35
Табела 24: Остали показатељи пословања друштава за осигурање	35
Табела 25: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом	36
Табела 26: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом	38
Табела 27: Биланс стања добровољног пензијског фонда.....	39
Табела 28: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда.....	40

Графикони

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС (у КМ).....	14
Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања	16
Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања	16
Графикон 4: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС	22
Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање	24
Графикон 6: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС.....	28
Графикон 7: Укупно обрачунате техничке резерве друштава за неживотна осигурање	29
Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС.....	29
Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања	30
Графикон 10: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања	31
Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима за осигурање из РС.....	31
Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања	32

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2022. године, садржи информације о стању у осигурању и добровољном пензијском осигурању, а припремљен је на основу финансијских, актуарских и других извјештаја, које учесници на тржишту осигурања и добровољног пензијског осигурања, у складу са прописима, достављају Агенцији за осигурање Републике Српске.

У првом полугодишту 2022. године, на тржишту осигурања Републике Српске пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и 10 филијала друштава за осигурање чије је сједиште у ФБиХ, која су обрачунала премију у укупном износу од 136,8 милиона КМ или за 8,6% више, у односу на исти период претходне године. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ већа је за 11,3%, док је обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске већа за 7,7%, при чему је евидентан већи раст обрачунате премије филијала друштава за осигурање из ФБиХ и у неживотним и у животним осигурањима. У структури укупне премије, обрачунате на тржишту Републике Српске, премија осигурања од одговорности за моторна возила учествовала је са 52,9%, премија животног осигурања са 19,6%, док је заједничко учешће премије осталих врста неживотних осигурања било 27,5%. Herfindahl Hirschman–ов индекс и чињеница да ни једно друштво није остварило учешће у укупној премији преко 15%, а да 17 друштава за осигурање има појединачно учешће мање од 5% указују да на тржишту осигурања у Републици Српској постоји прилично јака конкуренција. Повећана конкуренција на тржишту осигурања, посматрана кроз број друштава за осигурање, уз доминатно учешће премије осигурања од одговорности за моторна возила, може угрозити стабилност сектора осигурања.

У вези пословања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, а које укључује и пословање у ФБиХ, треба истаћи да је укупно обрачуната премија износила 132,4 милиона КМ, односно да је била за 9,8% већа, у односу на прво полугодиште 2021. године. Укупна билансна сума је повећана за 7,2%, а укупно обрачунате техничке резерве за 10,3%. У структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, орочени депозити и некретнине са укупним учешћем од 69,7%. Улагања у хартије од вриједности учествују са 96,0% у структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања, у оквиру којих доминатно учешће имају обвезнице Републике Српске. Укупан нето резултат периода био је добитак у износу од 13,8 милиона КМ, који је резултирао стопом поврата на капитал од 8,4%. Иако је вриједност комбинованог рачуна била изнад 100, пословни резултат је био позитиван, јер је повећање рачуна штета везано за повећања резерви за штете које–падају на терет реосигураваача. Стопа раста трошкова спровођења осигурања је била незнатно већа у односу на раст премије осигурања, те стога није могла имати значајнији утицај на финансијски потенцијал друштава за испуњавање уговора о осигурању. Укупно исплаћени одштетни захтјеви и накнаде у неживотним осигурањима друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској износиле су 42,2 милиона КМ, што је више за 22,1%, у односу на исти период претходне године. Исплаћене накнаде корисницима животног осигурања повећане су, сходно сазријевању портфеља, за 47,9%, и износиле су 8,4 милиона КМ. Треба истаћи, да се пораст износа трошкова спровођења осигурања и пораст расхода накнада по основу одштетних захтјева може повезати и са инфлаторним утицајем. Коефицијент опште ликвидности и даље је знатно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијења.

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом. Укупан број активних чланова добровољног пензијског фонда је био 35.445 или за 6,4% више у односу на стање на 31.12.2021. године. Путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција добровољном пензијском фонду је приступило 95,2% укупно активних чланова фонда. Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда је износила 21,7 милиона КМ или за 24,3% више у односу на дан 31.12.2021. године.

в.д. директора,
Драженка Јањанин

1. СТРУКТУРА СЕКТОРА

У овом извјештају, сектор осигурања обухвата дјелатност осигурања (у даљем тексту: осигурање) и дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима (у даљем тексту: добровољно пензијско осигурање).

Према Закону о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19) дјелатност осигурања је дјелатност закључивања и извршавања уговора о осигурању и реосигурању, те дјелатност посредника и заступника у осигурању. Поред тога, овим законом је регулисано оснивање, пословање, надзор и престанак рада друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, те је основана Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција). Друштва за осигурање могу обављати осигурање, као искључиву дјелатност. Такође, законски оквир осигурања чине и:

- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), којим су уређена правила за обављање заступања и посредовања у осигурању и реосигурању, услови за издавање и престанак важења овлашћења и дозвола у овом сегменту, те надзор над обављањем заступања и посредовања у осигурању и реосигурању и
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20), којим су прописане врсте обавезних осигурања у саобраћају, те правила њиховог обављања.

Према Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09 и 107/19), друштва за управљање добровољним пензијским фондовима обављају дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима и другим пензијским фондовима основаним у складу са посебним законима. Такође, овим законом је регулисано организовање и управљање добровољним пензијским фондовима, оснивање, дјелатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, послови и обавезе кастоди банке, надлежност Агенције у регулисању и вршењу надзора над друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, организовање пензијских планова и друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Обављање осигурања и добровољног пензијског осигурања регулисано је и подзаконским актима које доноси Агенција.

Закони и подзаконски акти којим је уређен сектор осигурања, доступни су и на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. ОСИГУРАЊЕ

2.1. Тржиште осигурања

2.1.1. Учесници на тржишту осигурања

Учесници на тржишту осигурања, под надзором Агенције, су: друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, те Заштитни фонд Републике Српске и овлашћени актуари.

2.1.1.1. Друштва за осигурање

На тржишту осигурања Републике Српске, у првој половини 2022. године, пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, која су према дјелатности осигурања, сједишту и стању већинског власништва, на дан 30.06.2022. године, представљена у наредној табели.

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске

Р.Б.	Назив друштва за осигурање	Сједиште	Већинско власништво
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА			
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	домаће
2.	Дрина осигурање а.д.	Милићи	домаће
3.	Дунав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
4.	Еурос осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
5.	Крајина осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
6.	Микрофин осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
7.	Нешковић осигурање а.д.	Бијељина	домаће
8.	Осигурање Аура а.д.	Бања Лука	домаће
9.	Осигурање Гарант д.д.	Брчко	домаће
10.	Премиум осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
11.	САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	Бијељина	домаће
12.	Триглав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
ЖИВОТНА И НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА (КОМПОЗИТНА ДРУШТВА)			
13.	Grawe осигурање а.д.	Бања Лука	страно
14.	Wiener осигурање а.д.	Бања Лука	страно

Извор: Централни регистар ХОВ

Од 14 друштава за осигурање, која имају сједиште у Републици Српској, 12 је регистровано за обављање дјелатности неживотних осигурања, а 2 друштва за осигурање за обављање дјелатности неживотних и животних осигурања (комполитна друштва за осигурање), при чему је 8 друштава за осигурање пословало путем филијале у ФБиХ.

У првој половини 2022. године, на тржишту осигурања Републике Српске, пословало је и 10 филијала друштава за осигурање из ФБиХ.

Структура власништва

Према структури власништва, са стањем на дан 30.06.2022. године, 10 друштава за осигурање је било у већинском домаћем власништву, док су 4 друштва за осигурање била у већинском страном власништву.

Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	Власништво	Број друштава за осигурање	Учешће у укупном капиталу	Учешће у укупној активи	Учешће у фактурисаној премији
1.	Већинско домаће власништво	10	62,4%	41,2%	55,9%
2.	Већинско страном власништво	4	37,6%	58,8%	44,1%
	УКУПНО	14	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и Централни регистар ХОВ

Друштва са већинским страним капиталом су учествовала у укупном капиталу са 37,6%. На друштва за осигурање са већинским страним капиталом односи се 58,8% укупне активе и 44,1% обрачунате премије.

Према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука - књижи акционара, државни капитал је евидентиран у Крајина осигурању а.д. Бања Лука са учешћем 23,0%.

Људски ресурси

На дан 30.06.2022. године, у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској било је запослено 1.547 радника. Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској представљени су у наредној табели.

Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање

КВАЛИФИКАЦИЈА	Стање на дан 30.06.2021.		Стање на дан 31.12.2021.		Стање на дан 30.06.2022.		ИНДЕКС 2022/21
	Број	%	Број	%	Број	%	
НК	5	0,3	5	0,3	6	0,4	120,0
КВ	61	3,8	62	3,9	57	3,6	91,9
ССС	820	51,7	815	51,9	804	52,0	98,7
ВКВ	2	0,1	2	0,1	4	0,3	200,0
ВШС	69	4,4	67	4,3	63	4,1	94,0
ВСС	595	37,5	590	37,6	580	37,5	98,3
МР	33	2,1	29	1,8	31	2,0	106,9
ДР	2	0,1	2	0,1	2	0,1	100,0
УКУПНО	1.587	100,0	1.572	100	1.547	100,0	98,4

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Поред тога, у филијалама друштава за осигурање из ФБиХ, на дан 30.06.2022. године, било је запослено 298 лица, а у Заштитном фонду Републике Српске 7 лица, што заједно са запосленима у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској чини 1.852 запослена лица. На тржишту осигурања Републике Српске раде и заступници и брокери у осигурању (физичка лица), те овлашћени актуари, а што је наведено у наставку овог поглавља.

2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању

Закључно са 30.06.2022. године, у Регистар заступника и брокера у осигурању код Агенције било је уписано:

- 587 заступника у осигурању – физичка лица, од чега их је 55 регистровало предузетничке радње,
- 18 друштава за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској (укључујући Поште Српске, микрокредитна друштва и банке) и 4 филијале друштава за заступање из ФБиХ,
- 19 брокера у осигурању – физичка лица,
- 5 брокерских друштава са сједиштем у Републици Српској и 2 филијале брокерских друштава из ФБиХ.

На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из регистара заступника и брокера у осигурању.

Агенција је организовала едукацију и испитни рок за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању, и то један редовни и један ванредни испитни рок. Стручни испит су положила укупно 94 кандидата.

2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске

Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) основан је Законом о обавезном осигурању за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности – Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/09), као посебно правно лице. Надлежност Заштитног фонда прописана је Законом о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20). Заштитни фонд је обавезан да извршава обавезу накнаде штете настале на територији Републике Српске трећем оштећеном лицу, ако их проузрокује непознато возило (штете на лицима¹) или возило чији власник није закључио уговор о осигурању од аутоодговорности (штете на лицима и стварима). Поред тога, Заштитни фонд је обавезан да извршава и обавезу исплате накнаде оштећеним лицима у случају да није закључен уговор о обавезном осигурању путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, те штета из основа аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу које нису могле бити надокнађене из стечајне или ликвидационе масе друштва за осигурање.

Сва друштва за осигурање која у Републици Српској обављају послове осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, осим путника у ваздушном саобраћају, обавезно су чланови Заштитног фонда и плаћају допринос Заштитном фонду, сразмјерно обрачунатој премији осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја у Републици Српској.

Укупно остварени приходи Заштитног фонда, у првој половини 2022. године, су износили 1.437.258 КМ и били су мањи за 21,1%, у поређењу са истим периодом претходне године, од чега се 85,4% односило на пословне приходе, финансијске приходе 3,9% и остале приходе 10,7%. На смањење укупних прихода утицало је смањење пословних прихода због смањења утврђених доприноса друштава за осигурање за 2022. годину, те смањење прихода по основу регресних потраживања.

Укупни расходи су износили 1.074.071 КМ и били су мањи за 33,5%, а чинили су их пословни расходи (75,2%) и расходи по основу исправке и отписа регресних потраживања (24,8%). На смањење укупних

¹ Уз изузетак прописан чланом 51. став 2. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају

расхода утицало је смањење трошкова резервисања за штете и смањење расхода исправке и отписа регресних потраживања. Заштитни фонд је остварио вишак прихода над расходима у износу од 363.187 КМ.

У наредној табели дат је преглед рјешавања и исплате захтјева за накнаду штета на лицима или имовини из надлежности Заштитног фонда.

Табела 4: Захтјеви за накнаду штете трећим оштећеним лицима према Заштитном фонду

Р.Б.	Одштетни захтјеви	30.06.2021.	30.06.2022.	Индекс 2022/21
1.	Пријављени захтјеви у текућем периоду и реактивирани	175	139	79,4
2.	Број пренесених из претходног периода	102	101	99,0
3.	Укупан број захтјева (1+2)	277	240	86,6
4.	Број одбијених захтјева	41	44	107,3
5.	Број обрађених захтјева без одбијених	121	103	85,1
6.	Број исплаћених захтјева	121	103	85,1
7.	Износ исплаћених захтјева (КМ)	560.466	431.609	77,0

Извор: Извјештај Заштитног фонда

Укупан број одштетних захтјева у првој половини 2022. године је смањен, па је и износ исплаћених одштетних захтјева био мањи у односу на претходну годину. Просјечна вриједност исплаћеног одштетног захтјева износила је 4.190 КМ и била је мања за 9,5%.

2.1.1.4. Овлашћени актуари

У складу са међународним стандардима за функционисање сектора осигурања од посебне важности је обезбјеђење адекватног броја професионално оспособљених актуара. На дан 30.06.2022. године, у Регистар овлашћених актуара код Агенције било је уписано 39 лица. На интернет страници Агенције доступан је актуелни извод из регистра овлашћених актуара.

2.1.2. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске

У наредној табели дат је преглед укупно обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Субјекти на тржишту Републике Српске	Обрачуната премија на тржишту Републике Српске						Индекс 2022/21
		30.06.2020.		30.06.2021.		30.06.2022.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	87.385.874	75,6	92.942.408	73,8	100.118.892	73,1	107,7
1.1.	Неживотна осигурања	76.434.930	66,1	80.786.647	64,1	87.507.255	63,9	108,3
1.2.	Животна осигурања	10.950.944	9,5	12.155.762	9,7	12.611.637	9,2	103,8
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБИХ	28.220.873	24,4	33.003.468	26,2	36.718.336	26,9	111,3
2.1.	Неживотна осигурања	17.970.155	15,5	19.958.895	15,8	22.517.147	16,5	112,8
2.2.	Животна осигурања	10.250.718	8,9	13.044.573	10,4	14.201.189	10,4	108,9
УКУПНО		115.606.747	100,0	125.945.877	100,0	136.837.228	100,0	108,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБИХ

Обрачуната премија на тржишту осигурања у Републици Српској, у периоду 01.01. до 30.06.2022. године, износила је 136.837.228 КМ и била је већа, у односу на исти период претходне године, за 10.891.351 КМ или 8,6%. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ већа је за 11,3%, док је обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске већа за 7,7%.

У сљедећој табели је представљена структура обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској, према врстама осигурања.

Табела 6: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања

Врста осигурања	30.06.2020.		30.06.2021.		30.06.2022.		Индекс 2022/21
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	6.699.470	5,8	7.069.156	5,6	8.044.207	5,9	113,8
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	9.100.241	7,8	9.902.856	7,9	11.328.120	8,3	114,4
Осигурање имовине од пожара и природних сила	4.586.169	4,0	4.892.439	3,9	5.499.429	4,0	112,4
Осигурање осталих штета на имовини	5.326.511	4,6	5.492.711	4,4	6.528.690	4,8	118,9
Осигурање од одговорности за моторна возила	64.694.221	56,0	68.710.175	54,6	72.350.422	52,9	105,3
Остало	3.998.473	3,5	4.678.206	3,6	6.273.534	4,5	134,1
Укупно неживотна осигурања	94.405.085	81,7	100.745.542	80,0	110.024.402	80,4	109,2
Животно осигурање	21.201.662	18,3	25.200.335	20,0	26.812.826	19,6	106,4
УКУПНО	115.606.747	100,0	125.945.877	100,0	136.837.228	100,0	108,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Од укупно обрачунате премије на тржишту осигурања Републике Српске, на премију неживотних осигурања односило се 110.024.402 КМ или 80,4%, док је обрачуната премија животних осигурања износила 26.812.826 КМ или 19,6%. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија неживотних осигурања је већа за 9,2%, а премија животних осигурања за 6,4%.

2.1.3. Тржишна структура и концентрација

Учешће друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске приказано је у наредној табели.

Табела 7: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2020.	30.06.2021.	30.06.2022.
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	4,8%	4,5%	4,3%
2.	Граве осигурање а.д.	13,2%	13,4%	12,4%
3.	Дрина осигурање а.д.	8,8%	7,9%	7,8%
4.	Еурос осигурање а.д.	3,9%	3,7%	3,3%
5.	Wiener осигурање а.д.	7,0%	6,7%	7,0%
6.	Дунав осигурање а.д.	7,5%	7,0%	7,1%
7.	Крајина осигурање а.д.	2,0%	1,4%	2,1%
8.	Микрофин осигурање а.д.	3,3%	3,3%	3,4%
9.	Нешковић осигурање а.д.	6,5%	6,1%	5,8%
10.	Осигурање Аура а.д.	5,9%	6,7%	6,3%
11.	Osiguranje Garant a.d.	4,6%	4,5%	4,1%

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2020.	30.06.2021.	30.06.2022.
12.	Премиум осигурање а.д.	1,8%	2,5%	3,4%
13.	САС-СуперП осигурање а.д.	1,5%	1,3%	1,2%
14.	Триглав осигурање а.д.	4,9%	4,8%	4,9%
15.	Аса осигурање д.д.	3,3%	3,5%	3,7%
16.	Adriatic osiguranje д.д.	2,8%	2,7%	2,4%
17.	Camelija osiguranje д.д.	0,3%	0,3%	0,6%
18.	Croatia osiguranje д.д.	0,7%	0,8%	0,8%
19.	Euroherc osiguranje д.д.	3,4%	3,1%	3,0%
20.	SARAJEVO osiguranje д.д.	1,3%	1,5%	1,4%
21.	Vienna osiguranje д.д.	3,8%	3,5%	3,5%
22.	UNIQA osiguranje д.д.	5,8%	7,2%	7,3%
23.	Триглав осигурање д.д.	1,5%	2,2%	2,0%
24.	Central osiguranje д.д.	1,5%	1,4%	2,1%
УКУПНО		100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

У следећем прегледу дат је степен концентрације тржишта осигурања у Републици Српској по реер групама, из којег се види да није било промјена броја друштава за осигурање по реер групама, те да ни једно друштво није остварило учешће у укупно обрачунатој премији веће од 15%.

Табела 8: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама

Учешће	Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама					
	30.06.2020.		30.06.2021.		30.06.2022.	
	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ
до 5%	45,3%	17	45,0%	17	46,3%	17
5-10%	41,5%	6	41,6%	6	41,3%	6
10-15%	13,2%	1	13,4%	1	12,4%	1
преко 15%	0	0	0	0	0	0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Herfindahl Hirschman–ов индекс представља, такође, мјеру концентрације тржишта и израчунава се као збир квадрата појединачног учешћа сваког друштва за осигурање у односу на остварену премију. Овај индекс узима у обзир релативну величину и расподјелу друштава на тржишту, те уколико је тржиште монополистичко постоји и већа тржишна концентрација, односно мања конкуренција. Индекс се повећава уколико се смањује број друштава учесника на тржишту, а у исто вријеме разлика у величини међу њима је све већа. Уколико би постојало само једно друштво које се бави осигурањем, индекс би износио 10.000 (учешће на тржишту 100%, односно индекс је $100 \cdot 100 = 10.000$). У супротном случају, уколико би било много друштава са сразмјерно ниским учешћем, око 0%, индекс би био близу 0, што би указивало да на тржишту постоји савршена конкуренција. Ако је Herfindahl Hirschman–ов индекс између 1.000 и 1.800 сматра се да на тржишту постоји умјерена концентрација. Како је Herfindahl Hirschman–ов индекс, у првој половини 2022. године, износио 592 поена, може се закључити да је на тржишту осигурања Републике Српске постојала прилично јака конкуренција.

2.1.4. Обрачуната премија по друштвима за осигурање

2.1.4.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској

Укупно обрачуната премија, у периоду 01.01. до 30.06.2022. године, друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва за осигурање остварила на тржишту осигурања ФБиХ, износила је 132.370.201 КМ (од чега 100.118.892 КМ у Републици Српској, а 32.251.309 у ФБиХ). У односу на исти период претходне године, обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској је већа за 11.848.647 КМ или 9,8%.

У наредној табели приказан је преглед укупно обрачунате премије по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 9: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА У РС	Укупно обрачуната премија						ИНДЕКС 2022/21
		30.06.2020.		30.06.2021.		30.06.2022.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	8.173.759	7,4	8.049.465	6,7	7.944.192	6,0	98,7
2.	Grawe осигурање а.д.	4.869.186	4,4	5.318.182	4,4	5.270.534	4,0	99,1
3.	Дрина осигурање а.д.	11.677.358	10,5	11.188.691	9,3	11.912.869	9,0	106,5
4.	Дунав осигурање а.д.	11.914.304	10,7	12.927.296	10,7	15.154.978	11,4	117,2
5.	Wiener осигурање а.д.	14.038.900	12,7	15.335.538	12,7	18.004.213	13,6	117,4
6.	Крајина осигурање а.д.	2.283.282	2,1	1.740.907	1,4	2.898.761	2,2	166,5
7.	Микрофин осигурање а.д.	5.636.003	5,1	6.833.169	5,7	7.946.905	6,0	116,3
8.	Нешковић осигурање а.д.	7.476.016	6,7	7.674.162	6,4	7.954.548	6,0	103,7
9.	Осигурање Аура а.д.	11.019.155	9,9	13.627.264	11,3	14.559.995	11,0	106,8
10.	Триглав осигурање а.д.	5.701.203	5,1	6.084.682	5,0	6.739.061	5,1	110,8
11.	Осигурање Гарант д.д.	5.333.246	4,8	5.993.025	5,0	5.551.253	4,2	92,6
12.	Еурос осигурање а.д.	5.524.665	5,0	5.851.450	4,9	5.523.710	4,2	94,4
13.	САС-СуперП осигурање а.д.	1.680.340	1,5	1.662.916	1,4	1.676.278	1,3	100,8
14.	Премиум осигурање а.д.	4.013.443	3,6	5.527.304	4,6	8.024.268	6,1	145,2
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		99.340.860	89,6	107.814.051	89,5	119.161.566	90,0	110,5
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Grawe осигурање а.д.	10.335.444	9,3	11.569.593	9,6	11.662.587	8,8	100,8
2.	Wiener осигурање а.д.	1.179.898	1,1	1.137.910	0,9	1.546.048	1,2	135,9
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		11.515.342	10,4	12.707.503	10,5	13.208.635	10,0	103,9
УКУПНО		110.856.202	100,0	120.521.554	100,0	132.370.201	100,0	109,8

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС (у КМ)

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредној табели дат је преглед обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем Републици Српској остварене у ФБиХ.

Табела 10: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2022/21
		30.06.2020.		30.06.2021.		30.06.2022.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	2.612.921	11,1	2.402.296	8,7	2.021.979	6,3	84,2
2.	Дрина осигурање а.д.	1.473.581	6,3	1.296.094	4,7	1.265.038	3,9	97,6
3.	Дунав осигурање а.д.	3.284.039	14,0	4.108.452	14,9	5.378.107	16,7	130,9
4.	Wiener осигурање а.д.	6.584.932	28,1	7.492.098	27,2	9.386.041	29,1	125,3
5.	Микрофин осигурање а.д.	1.830.520	7,8	2.657.793	9,6	3.264.414	10,1	122,8
6.	Осигурање Аура а.д.	4.157.439	17,7	5.173.427	18,8	5.986.266	18,6	115,7
7.	Еурос осигурање а.д.	1.007.520	4,3	1.193.975	4,3	962.147	3,0	80,6
8.	Премиум осигурање а.д.	1.900.152	8,1	2.420.206	8,8	3.390.320	10,5	140,1
9.	Осигурање Гарант д.д.	54.826	0,2	283.063	1,0	-	-	-
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		22.905.930	97,6	27.027.404	98,0	31.654.310	98,1	117,1
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
	Wiener осигурање а.д.	564.398	2,4	551.742	2,0	596.999	1,9	108,2
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		564.398	2,4	551.742	2,0	596.999	1,9	108,2
УКУПНО		23.470.328	100,0	27.579.146	100,0	32.251.309	100,0	116,9

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала су премију у ФБиХ у износу од 32.251.309 КМ, која је, у односу на претходну годину, већа за 16,9% и учествовала је у укупној премији ових друштава за осигурање са 24,4%. У структури премије доминирала је премија неживотних осигурања са 98,1%.

Структура портфела

У сљедећој табели је представљена структура укупно обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, према врстама осигурања, с тим да се категорија „остало“ односи на 13 врста неживотних осигурања, које у укупној премији појединачно учествују око једног процента.

Табела 11: Укупно обрачуната премија према врстама осигурања

Врста осигурања	Обрачуната премија						Индекс 2022/21
	30.06.2020.		30.06.2021.		30.06.2022.		
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	6.589.422	5,9	7.158.701	5,9	8.674.824	6,6	121,2
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	7.038.880	6,3	8.134.882	6,7	9.243.158	7,0	113,6
Осигурање имовине од пожара и природних сила	4.224.659	3,8	4.314.555	3,6	4.631.214	3,5	107,3
Осигурање осталих штета на имовини	7.045.997	6,4	7.432.959	6,2	9.718.932	7,3	130,8
Осигурање од одговорности за м/в	70.303.393	63,4	76.025.588	63,1	80.411.611	60,7	105,8
Остало	4.138.509	3,7	4.747.366	3,9	6.481.827	4,9	136,5
Укупно неживотна осигурања	99.340.860	89,6	107.814.051	89,5	119.161.566	90,0	110,5
Животно осигурање	11.515.342	10,4	12.707.503	10,5	13.208.635	10,0	103,9
Укупно	110.856.202	100,0	120.521.554	100,0	132.370.201	100,0	109,8

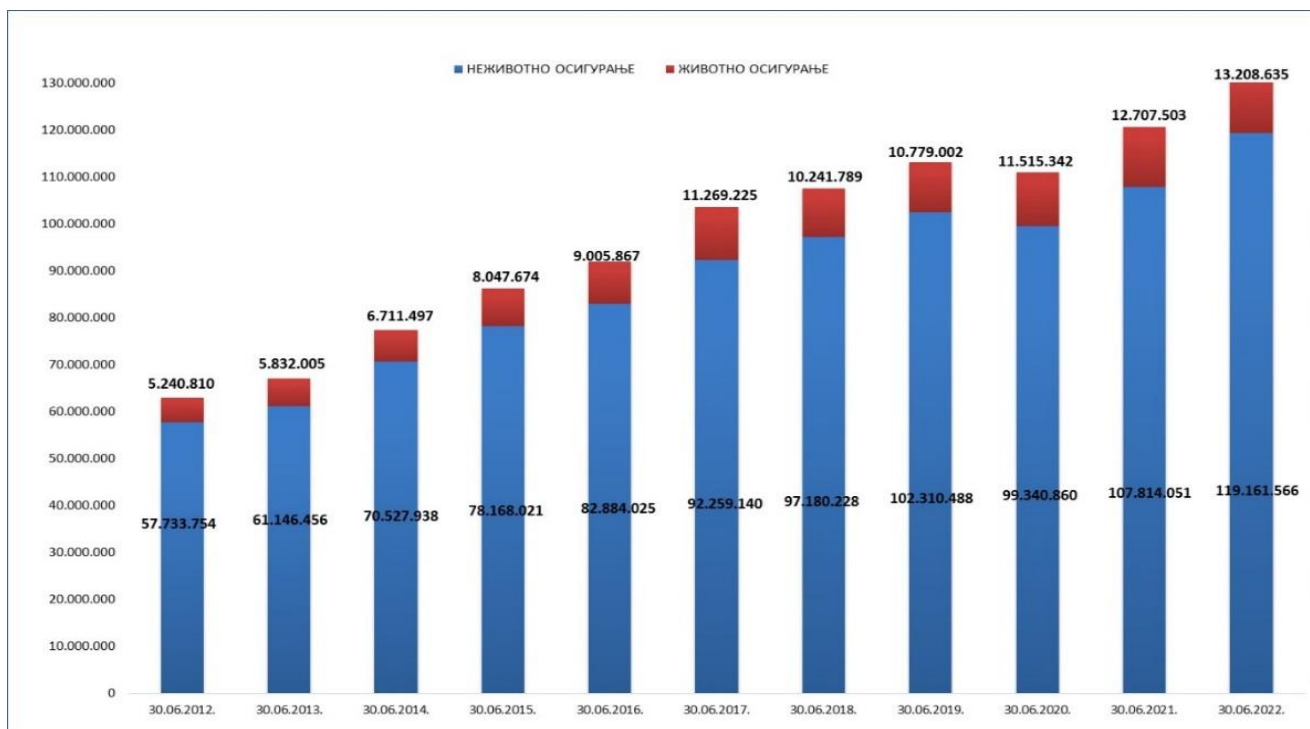
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Од укупно обрачунате премије, на премију неживотних осигурања односило се 119.161.566 КМ или 90,0%, док је премија животних осигурања износила 13.208.635 КМ или 10,0%. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија неживотних осигурања се повећала за 10,5%, а премија животних осигурања се повећала за 3,9%. У укупно обрачунатој премији осигурања од одговорности за моторна возила, најзначајније учешће је имала премија обавезног осигурања од аутоодговорности са 99,4%. Учешће премије обавезног осигурања од аутоодговорности, у укупно обрачунатој премији осигурања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, било је 60,4%, односно у укупно обрачунатој премији неживотних осигурања 67,1%.

У наставку се дају графичке илустрације структуре укупно обрачунате премије друштава за осигурања са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

2.1.4.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ

У укупно обрачунатој премији, на тржишту осигурања Републике Српске, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ учествовале су са 26,9%, односно у износу од 36.718.336 КМ.

У наредној табели се даје преглед обрачунате премије филијала друштава са сједиштем у ФБиХ, на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 12: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ

Р.Б.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ ФБиХ	Обрачуната премија						Индекс 2022/21
		30.06.2020.		30.06.2021.		30.06.2022.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Аса осигурање д.д.	3.828.246	13,6	4.380.914	13,3	5.123.037	14,0	116,9
2.	Adriatic osiguranje d.d.	3.138.223	11,1	3.302.018	10,0	3.245.236	8,8	98,3
3.	Camelija osiguranje d.d.	342.286	1,2	438.353	1,3	756.990	2,1	172,7
4.	Croatia osiguranje d.d.	756.455	2,7	944.081	2,9	1.043.110	2,8	110,5
5.	Euroherc osiguranje d.d.	3.956.582	14,0	3.909.127	11,8	4.042.049	11,0	103,4
6.	Vienna osiguranje d.d.	60.742	0,2	121.082	0,4	231.234	0,6	191,0
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	1.549.311	5,5	1.841.942	5,6	1.966.367	5,4	106,8
8.	Uniqа osiguranje d.d.	2.632.057	9,3	3.028.367	9,2	3.049.637	8,3	100,7
9.	Central osiguranje d.d.	1.706.254	6,0	1.811.530	5,5	2.865.253	7,8	158,2
10.	Триглав осигурање д.д.			181.482	0,5	194.233	0,5	107,0
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		17.970.155	63,7	19.958.895	60,5	22.517.147	61,3	112,8
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	52.484	0,2	38.080	0,1	22.727	0,1	59,7
2.	Croatia osiguranje d.d.	62.302	0,2	56.384	0,2	54.558	0,1	96,8
3.	Vienna osiguranje d.d.	4.340.030	15,4	4.263.516	12,9	4.545.346	12,4	106,6
4.	Uniqа osiguranje d.d.	4.116.994	14,6	6.079.611	18,4	6.988.188	19,0	114,9
5.	Триглав осигурање д.д.	1.678.908	5,9	2.606.983	7,9	2.590.370	7,1	99,4
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		10.250.718	36,3	13.044.573	39,5	14.201.189	38,7	108,9
УКУПНО ПРЕМИЈА		28.220.873	100,0	33.003.468	100,0	36.718.336	100,0	111,3

Извор: Извјештаји филијала друштава из ФБиХ

У структури премије филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, која је обрачуната у првој половини 2022. године на тржишту осигурања Републике Српске, неживотна осигурања су учествовала са 61,3%, а животна осигурања са 38,7%. Премија неживотних осигурања коју су филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ обрачунале у Републици Српској је повећана за 12,8%, а премија животних осигурања за 8,9%, у односу на исти период претходне године.

2.1.5. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању

2.1.5.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске.

Табела 13: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Субјекти на тржишту	30.06.2021.				30.06.2022.			
		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
		Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	20.611.716	22,2%	4.181.226	4,5%	22.819.491	22,8%	5.519.880	5,5%
1.1.	Неживотна осигурања	9.783.434	12,1%	4.111.337	5,1%	11.790.279	13,5%	5.464.373	6,2%
1.2.	Животна осигурања	10.828.282	89,1%	69.889	0,6%	11.029.212	87,5%	55.507	0,4%
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБИХ	12.189.722	36,9%	501.922	1,5%	14.679.551	40,0%	914.142	2,5%
2.1.	Неживотна осигурања	2.215.307	11,1%	496.271	2,5%	3.756.962	16,7%	911.412	4,0%
2.2.	Животна осигурања	9.974.415	76,5%	5.651	0,0%	10.922.589	76,9%	2.730	0,0%
	УКУПНО	32.801.438	26,0%	4.683.148	3,7%	37.499.042	27,4%	6.434.022	4,7%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБИХ

На тржишту осигурања Републике Српске, у периоду од 01.01. до 30.06.2022. године, премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању је износила 43.933.064 КМ или 32,1% укупно обрачунате премије и већа је за 6.448.478 КМ или 17,2%, у односу на исти период претходне године.

Путем заступника у осигурању обрачуната је премија у износу од 37.499.042 КМ, односно 27,4% укупне премије, док је путем брокера у осигурању обрачунато 6.434.022 КМ или 4,7% укупне премије.

Премија неживотних осигурања, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, износила је 21.923.026 КМ или 19,9% премије неживотних осигурања и већа је за 32,0%. Путем заступника и брокера у осигурању, обрачунато је 22.010.038 КМ или 82,1% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 5,4%.

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања.

Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања

Врсте осигурања	30.06.2021.				30.06.2022.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији по врстама осигурање
Осигурање незгоде	1.181.689	16,7%	1.498.141	21,2%	1.065.824	13,2%	2.015.321	25,1%
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	1.149.917	11,6%	308.624	3,1%	1.457.923	12,9%	409.202	3,6%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	382.699	7,8%	562.485	11,5%	540.542	9,8%	777.178	14,1%
Осигурање осталих штета на имовини	362.111	6,6%	1.223.947	22,3%	592.318	9,1%	1.158.503	17,7%

Врсте осигурања	30.06.2021.				30.06.2022.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији по врстама осигурање
Осигурање од одговорности за моторна возила	8.229.117	12,0%	56.336	0,1%	10.624.029	14,7%	399.702	0,6%
Остало	693.208	14,8%	958.075	20,5%	1.266.605	20,2%	1.615.879	25,8%
Укупно неживотна осигурања	11.998.741	11,9%	4.607.608	4,6%	15.547.241	14,1%	6.375.785	5,8%
Укупно животна осигурања	20.802.697	82,5%	75.540	0,3%	21.951.801	81,9%	58.237	0,2%
УКУПНО	32.801.438	26,0%	4.683.148	3,7%	37.499.042	27,4%	6.434.022	4,7%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању у врстама осигурања незгоде и осигурања осталих штета на имовини, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања.

Номинално посматрано, највећи износ обрачунате премије путем заступника забиљежен је у врстама осигурања од одговорности за моторна возила и животним осигурањима, а путем брокера у осигурању незгоде и осигурању осталих штета на имовини.

Премија осигурања од одговорности за моторна возила, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 15,3% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.1.5.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању²

У наредној табели даје се преглед премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, обрачунате путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.

Табела 15: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања

Врсте осигурања	30.06.2021.				30.06.2022.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање незгоде	1.826.326	25,5%	1.489.485	20,8%	2.058.177	23,7%	2.016.148	23,2%
Осигурање возила која се крећу по копно осим шинских возила	1.151.969	14,2%	424.172	5,2%	1.465.026	15,8%	478.491	5,2%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	586.028	13,6%	689.631	16,0%	627.679	13,6%	854.972	18,5%
Осигурање осталих штета на имовини	378.016	5,1%	3.388.364	45,6%	542.086	5,6%	4.217.063	43,4%

² Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању укључује премију осигурања обрачунату на тржишту осигурања Републике Српске и ФБиХ

Врсте осигурања	30.06.2021.				30.06.2022.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурања
Осигурање од одговорности за моторна возила	11.821.379	15,5%	109.718	0,1%	14.421.342	17,9%	113.234	0,1%
Остало	666.803	14,0%	1.129.128	23,8%	1.227.413	18,9%	2.034.868	31,4%
Укупно неживотна осигурања	16.430.521	15,2%	7.230.498	6,7%	20.341.723	17,1%	9.714.776	8,2%
Укупно животна осигурања	11.004.239	86,6%	69.889	0,5%	11.174.857	84,6%	55.507	0,4%
УКУПНО	27.434.760	22,8%	7.300.387	6,1%	31.516.580	23,8%	9.770.283	7,4%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању, у периоду од 01.01. до 30.06.2022. године, износила је 41.286.863 КМ или 31,2% укупно обрачунате премије. У односу на исти период претходне године, премија обрачуната путем ових канала продаје била је већа за 6.551.716 КМ или 18,9%.

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су, путем заступника у осигурању, обрачунала премију у износу од 31.516.580 КМ или 23,8% укупне премије, док су путем брокера у осигурању обрачунала премију у износу од 9.770.283 КМ или 7,4% укупне премије.

Премија неживотних осигурања коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала, путем заступника и брокера у осигурању, износила је 30.056.499 КМ (25,3% од укупно обрачунате премије неживотних осигурања) и већа је за 27,0%. Путем заступника и брокера у осигурању је обрачунато 11.230.364 КМ или 85,0% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 1,4%.

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања те осигурању од незгоде, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању, забиљежено је у врстама осигурања осталих штета на имовини и осигурању од незгоде, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања.

Номинално посматрано, највећи износ обрачунате премије путем заступника забиљежен је у врстама осигурања од одговорности за моторна возила и животним осигурањима, а путем брокера у осигурању незгоде и осигурању осталих штета на имовини.

Премија осигурања од одговорности за моторна возила обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 18,0% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.2. Билансна структура

На основу достављених финансијских извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2022. године, у овом поглављу се даје упоредни приказ и анализа основних билансних позиција.

2.2.1. Биланс стања

Вриједност пословне активе и пасиве друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 30.06.2022. године, износила је 602.170.215 КМ и, у односу на стање на дан 31.12.2021. године, била је већа за 6,9%.

Скраћена шема активе збирног биланса стања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској дата је у сљедећој табели.

Табела 16: Актива- укупно за сва друштва за осигурање из РС

А К Т И В А	31.12.2021. година		30.06.2022. година		Индекс 2022/21
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
А. СТАЛНА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	440.920.866	78,2%	438.816.441	72,9%	99,5
I - Нематеријална средства	1.595.916	0,3%	1.540.845	0,3%	96,5
II - Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства (1+2+3)	125.362.107	22,2%	126.044.244	20,9%	100,5
1. Земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема	42.495.125	7,5%	41.932.574	7,0%	98,7
2. Инвестиционе некретнине	73.930.309	13,1%	76.653.190	12,7%	103,7
3. Остала основна средства	8.936.673	1,6%	7.458.480	1,2%	83,5
III - Дугорочни финансијски пласмани (1+2)	313.962.843	55,7%	311.231.352	51,7%	99,1
1. Учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица	5.204.485	0,9%	5.346.143	0,9%	102,7
2. Дугорочни финансијски пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни финансијски пласмани у земљи и иностранству, финансијска средства која се држе до рока доспијећа, финансијска средства расположива за продају и остали дугорочни финансијски пласмани	308.758.358	54,8%	305.885.209	50,8%	99,1
IV - Одложена пореска средства					
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	122.629.626	21,8%	163.353.774	27,1%	133,2
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	1.809.895	0,3%	1.647.449	0,3%	91,0
II - Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	81.725.216	14,5%	93.358.196	15,5%	114,2
1. Потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци	13.729.315	2,4%	17.422.486	2,9%	126,9
2. Потраживања из специфичних послова и друга потраживања	9.092.358	1,6%	8.112.953	1,3%	89,2
3. Краткорочни финансијски пласмани	32.459.447	5,8%	39.339.346	6,5%	121,2
4. Готовина	26.444.096	4,7%	28.483.411	4,7%	107,7
III - Активна временска разграничења	38.814.661	6,9%	68.096.093	11,3%	175,4
IV - Одложена пореска средства	279.854	0,0%	252.036	0,0%	90,1
ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б)	563.550.492	100,0%	602.170.215	100,0%	106,9
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	11.841.195		14.388.375		121,5
УКУПНА АКТИВА	575.391.687		616.558.590		107,2

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У наредном графичком приказу представљена је структура пословне активе.

Графикон 4: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У структури пословне активе, са стањем на дан 30.06.2022. године, стална имовина је учествовала са 72,9%, а текућа имовина са 27,1%.

У односу на стање на дан 31.12.2021. године стална имовина се смањила (0,5%), у оквиру које су смањени износи на позицијама нематеријална средства за 3,5% и дугорочни финансијски пласмани за 0,9%. Смањење на позицији нематеријална средства нема материјалну значајност, јер ова позиција учествује у пословној активи тек 0,3%. У оквиру дугорочних финансијских пласмана смањен је износ на ставки дугорочни финансијски пласмани у земљи за 15,0% (орочени депозити), док се повећало учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица за 2,7% (улагање у остала правна лица). На раст износа исказаног на позицији некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства утицало је повећање износа на ставки инвестиционе некретнине, које је номинално значајније било код два друштва за осигурање. Смањење је забиљежено на ставкама земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема и остала основна средства (инвестиционе некретнине у припреми), и у вези је са повећањем износа исказаног у оквиру инвестиционих некретнина.

Текућа имовина се повећала за 33,2%, у оквиру које је забиљежено повећање износа на позицијама краткорочна потраживања, пласмани и готовина (14,2%) и активна временска разграничења (75,4%). У оквиру позиције краткорочна потраживања, пласмани и готовина забиљежено је повећање на ставкама потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци (потраживања по основу премије неживотних осигурања), затим повећање краткорочних финансијских пласмана (орочени депозити), те готовине. Смањење је забиљежено на ставки потраживања из специфичних послова и друга потраживања (аконтативно исплаћена добит акционарима). На позицији активна временска разграничења забиљежено је повећање и то значајније код једног друштва за осигурање због повећања износа резервисаних штета које падају на терет реосигураваача. У оквиру текуће имовине смањење је забиљежено на позицијама залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји (9,0%) и одложена пореска средства (9,9%). Учешће ових позиција у текућој имовини је тек 0,4%, па њихово смањење није материјално значајно.

Ванбилансна актива, односно пасива, је повећана за 21,5%, значајније код једног друштва за осигурање, а односи се на дио дугорочног револвинг зајма, евидентиран у ванбилансној евиденцији. Дио износа исказаног у оквиру ванбилансне активе односи се на државну имовину (грађевинске објекте које користи друштво за осигурање Wiener osiguranje a.d) и на потраживања од правних лица која су у стечају и који се није мијењао након почетног евидентирања.

Скраћена шема пасиве збирног биланса стања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској дата је у сљедећој табели.

Табела 17: Пасива - укупно за сва друштва за осигурање

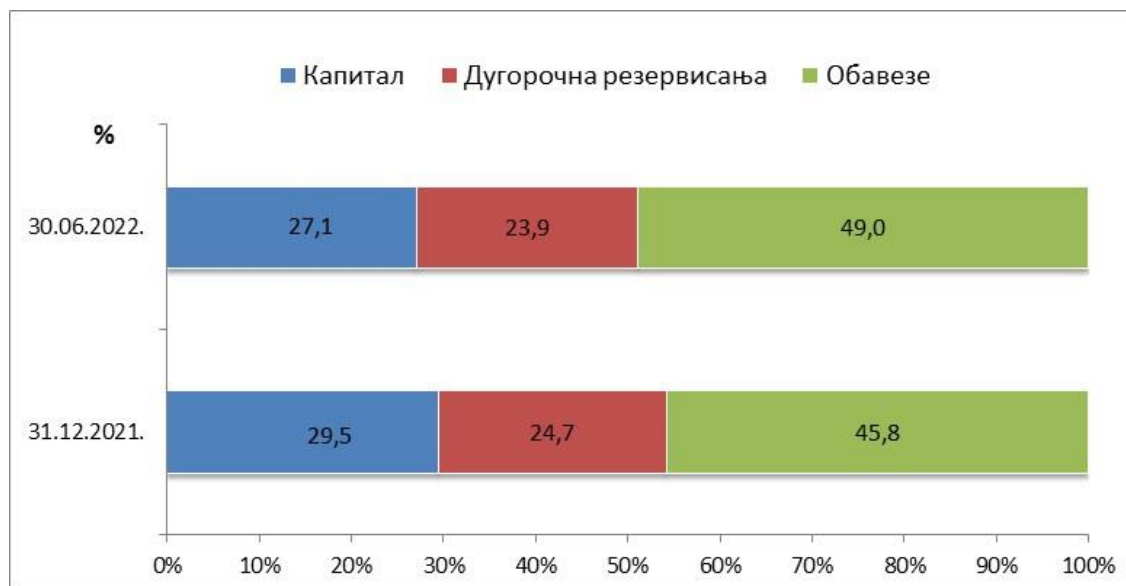
ПАСИВА	31.12.2021. година		30.06.2022. година		Индекс 2022/21
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
А. КАПИТАЛ	166.416.922	29,5%	163.104.715	27,1%	98,0
1. Основни капитал	114.758.191	20,4%	128.090.891	21,3%	111,6
2. Емисиона премија	6.606.242	1,2%	3.745.488	0,6%	56,7
3. Емисиони губитак	4.034.299	0,7%	8.067.383	1,3%	200,0
4. Резерве из добитка	5.934.567	1,1%	5.817.322	1,0%	98,0
5. Ревалоризационе резерве	2.980.508	0,5%	2.974.284	0,5%	99,8
6. Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	6.544.245	1,2%	4.721.620	0,8%	72,1
7. Нереализовани губици по основу финансијских средства расположивих за продају	1.408.733	0,2%	2.777.236	0,5%	197,1
8. Нераспоређени добитак (9+10)	46.785.399	8,3%	40.230.700	6,7%	86,0
9. Нераспоређени добитак ранијих година	15.145.689	2,7%	25.950.028	4,3%	171,3
10. Нераспоређени добитак текуће године	31.639.710	5,6%	14.280.672	2,4%	45,1
11. Губитак до висине капитала (12+13)	11.749.198	2,1%	11.630.971	1,9%	99,0
12. Губитак ранијих година	9.101.106	1,6%	11.157.025	1,9%	122,6
13. Губитак текуће године	2.648.092	0,5%	473.946	0,1%	17,9
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	139.299.664	24,7%	143.885.564	23,9%	103,3
В. ОБАВЕЗЕ (1+2)	257.833.906	45,8%	295.179.936	49,0%	114,5
1. Дугорочне обавезе	10.308.548	1,8%	9.706.827	1,6%	94,2
2. Краткорочне обавезе и ПВР	247.525.358	43,9%	285.473.109	47,4%	115,3
2.1. Преносна премија ЖО	7.168.958	1,3%	6.417.152	1,1%	89,5
2.2. Преносна премија НЖО	128.810.365	22,9%	136.569.885	22,7%	106,0
2.3. Резервисане штете ЖО	1.541.299	0,3%	1.264.798	0,2%	82,1
2.4. Резервисане штете НЖО	77.226.885	13,7%	102.078.675	17,0%	132,2
2.5. Друга пасивна временска разграничења	5.835.264	1,0%	6.734.991	1,1%	115,4
2.6. Остале краткорочне обавезе	26.942.587	4,8%	32.407.608	5,4%	120,3
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (А+Б+В)	563.550.492	100,0%	602.170.215	100,0%	106,9
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	11.841.195		14.388.375		121,5
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	575.391.687		616.558.590		107,2

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из Републике Српске

У наредном графичком приказу је представљена структура пословне пасиве.

Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање

Извор: Биланси стања друштава за осигурања из РС

У структури пословне пасиве, са стањем на дан 30.06.2022. године, капитал је учествовао са 27,1%, дугорочна резервисања са 23,9% и обавезе са 49,0%, при чему су техничке резерве (преносна премија и резервисане штете) чиниле 83,5% укупних обавеза. У структури пословне пасиве, износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 40,9%, математичке резерве и резервисања за учешће у добитку код животних осигурања са 23,7% и капитала са 27,1%, односно износи исказани на овим позицијама учествовали су укупно са 91,7% у пословној пасиви, а њихов међусобни однос био је у складу са дјелатношћу и структуром портфеља друштава за осигурање.

Капитал је смањен за 2,0%, у односу на стање на дан 31.12.2021. године, у оквиру којег су се смањили износи на ставкама емисиона премија (43,3%), резерве из добитка (2%), ревалоризационе резерве (0,2%), нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају (27,9%), нераспоређени добитак (14,0%), те губитак до висине капитала (1,0%). Смањење нераспоређеног добитка текуће године је везано за мање остварен нето резултат у овом извјештајном периоду, док је смањење губитка текуће године везано за исказани мањи износ губитка код два друштва за осигурање у односу на претходни извјештајни период. У оквиру ове позиције повећани су основни капитал (11,6%), емисиони губитак (2 пута) и нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају (97,1%). Повећање износа основног капитала произилази из повећања акционарског капитала у сврху испуњавања капиталних захтјева прописаних Законом о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање³. Промјене износа на ставкама нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају и нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају повезане су са вредновањима која произилазе из Међународног рачуноводственог стандарда 39 - Финансијски инструменти: признавање и мјерење.

На позицији дугорочна резервисања забиљежен је пораст од 3,3%, у оквиру које је повећан износ математичке резерве за 3,4% и резерве за учешће у добитку животних осигурања за 1,0%. Износ математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања чинили су 99,1% исказаног износа дугорочних резервисања. Повећање износа математичке резерве и резервисања за

³ Службени гласник Републике Српске“, број: 58/19

учешће у добитку животних осигурања резултат је сазријевања портфеља и раста обрачунате премије животних осигурања.

Укупне обавезе повећане су за 14,5%, у оквиру којих су повећане краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења. Износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 86,3%, а обавеза по основу штета и уговорених износа са 0,3% у укупном износу краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења. Повећање износа исказаног у оквиру других пасивних временских разграничења повезано је са промјенама износа резервисања за удјеле у штетама по основу реосигурања код једног друштва за осигурања, те других пасивних разграничења код појединачних друштава за осигурање. На повећање осталих краткорочних обавеза утицало је повећање обавеза по основу дивиденде код два друштва за осигурање. На смањење износа дугорочних обавеза је утицало смањење износа евидентираног на ставкама обавезе по емитованим дугорочним хартијама од вриједности код једног друштва за осигурање, те дугорочних обавеза по основу финансијског лизинга једног друштва за осигурања.

2.2.2. Биланс успјеха

Скраћена шема збирног биланса успјеха друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за прво полугодиште 2021. и 2022. године, дата је у сљедећој табели.

Табела 18: Биланс успјеха - укупно за сва друштва за осигурање из РС

ПОЗИЦИЈА	30.06.2021.	Удио	30.06.2022.	Удио	Индекс 2022/21
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи (1+2+3+4+5+6)	128.379.526	94,3%	141.137.835	94,4%	109,9
1. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања	13.965.361		14.838.453		106,3
2. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	102.763.695		113.338.792		110,3
3. Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	3.432.710		4.551.571		132,6
4. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	2.059.916		1.729.003		83,9
5. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	248.545		356.438		143,4
6. Други пословни приходи	5.909.299		6.323.578		107,0
II - Пословни расходи (1+2)	113.533.901	96,6%	130.719.792	96,6%	115,1
1. Функционални расходи (1.1.+1.2.+1.3.)	65.487.746		77.481.890		118,3
1.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	8.509.156		7.164.160		84,2
1.2. Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања	6.290.698		8.953.298		142,3
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања	50.687.892		61.364.432		121,1
2. Трошкови спровођења осигурања	48.046.155		53.237.902		110,8
III - Пословни добитак/губитак (I-II)	14.845.625		10.418.043		70,2
Б. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	5.639.317	4,1%	5.823.557	3,9%	103,3
II - Финансијски расходи	561.880	0,5%	746.089	0,6%	132,8
III - Финансијски добитак/губитак (I-II)	5.077.437		5.077.468		100,0
АБ - Добитак/губитак редовне активности (AIII+BIII)	19.923.062		15.495.511		77,8
В. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	1.926.350	1,4%	2.305.873	1,5%	119,7
II - Остали расходи	2.738.139	2,3%	2.437.634	1,8%	89,0
III - Добитак/губитак по основу осталих прихода и расхода (I-II)	-811.789		-131.761		16,2

П О З И Ц И Ј А	30.06.2021.	Удио	30.06.2022.	Удио	Индекс 2022/21
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
Г. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	142.583	0,1%	151.881	0,1%	106,5
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	184.978	0,2%	359.749	0,3%	194,5
III - Добитак/губитак по основу усклађивања вриједности имовине (I-II)	-42.395		-207.868		490,3
Д. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	7.381	0,0%	64.223	0,0%	870,1
Д I- РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	349.391	0,3%	424.431	0,3%	121,5
Ђ. ДОБИТАК /ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+VIII+ III+Д-Д1)	18.726.868		14.795.674		79,0
Е. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ - Порески расходи периода	1.292.991		993.370		76,8
Ж. НЕТО ДОБИТАК /НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Ђ-Е)=(Ж 1-Ж 2)	17.433.877		13.802.304		79,2
1. Нето добитак текуће године	18.106.205		14.280.672		78,9
2. Нето губитак текуће године	672.328		478.368		71,2
З. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ					
I - Добитици утврђени директно у капиталу	46.625	0,0%	19.110	0,0%	41,0
II - Губитци утврђени директно у капиталу	181.361	0,2%	620.822	0,5%	342,3
III - Порез на добитак који се односи на остале добитке и губитке	16.617	0,0%	42.471	0,0%	255,6
И. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (Ж+ЗI-ЗII±ЗIII)	17.315.758		13.243.063		76,5
Ј. УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ	136.158.399	100,0%	149.502.479	100,0%	109,8
К. УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ	117.549.650	100,0%	135.266.046	100,0%	115,1
Л.УКУПАН БРУТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	18.608.749		14.236.433		76,5
Љ. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	1.292.991		993.370		76,8
М. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	17.315.758		13.243.063		76,5

Извори: финансијски извјештаји друштва за осигурање из РС

Укупни приходи, укључујући и добитке утврђене директно у капиталу, у првој половини 2022. године, износили су 149.502.479 КМ и били су већи, у односу на исти период 2021. године, за 9,8%.

Пословни приходи чинили су 94,4% укупних прихода, износили су 141.137.835 КМ и били су већи за 9,9%. На повећање износа прихода од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних и неживотних осигурања утицај је имало повећање премије. Реализација уговора о осигурању, покривених реосигурањем, утицало је на повећање прихода по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл, повећали су се за 43,4%, међутим номинално нису били значајни са становишта утицаја на остварени пословни резултат. На повећање других пословних прихода значајније је утицало повећање прихода од провизија на основу уговора о реосигурању код једног друштва за осигурање. Смањење прихода од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања (16,1%) произилази из утицаја промјена износа обрачунатих резерви за штете у односу на претходни период.

Финансијски приходи су учествовали са 3,9% у укупним приходима и били су већи за 3,3%, а односе се на повећање прихода од камата. Остали приходи су се повећали за 19,7%, усљед повећања износа наплаћених отписаних потраживања у посматраном периоду у односу на исти период претходне године. Приходи од усклађивања вриједности имовине су се повећали за 6,5%, док су се приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година повећали за 8,7 пута, због ниског учешћа у укупним приходима њихов утицај на укупан резултат није имао материјалну

значајност. Добити утврђени директно у капиталу су се смањили (59,0%), у износу који није номинално значајан.

Укупни расходи, укључујући и губитке утврђене директно у капиталу, износили су 135.266.046 КМ и били су већи за 15,1%.

Пословни расходи чинили су 96,6% укупних расхода, износили су 130.719.792 КМ и били су већи за 15,1%. У структури пословних расхода, функционални расходи су учествовали са 59,3% и већи су за 18,3%. У оквиру функционалних расхода повећале су се накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања (42,3%) због утицаја раста износа накнада штета, уговорених износа и удјела у штетама животних осигурања, те накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања (21,1%). Трошкови спровођења осигурања учествовали су са 40,7% у пословним расходима и повећани су за 10,8%, а чине их трошкови амортизације и резервисања (4,6%), трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови (65,8%) и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (29,6%). На повећање трошкова спровођења осигурања утицало је повећање трошкова производних услуга, рекламе и пропаганде. Стопа раста трошкова спровођења осигурања (10,8%) је била незнатно већа у односу на раст премије осигурања (9,8%), те стога није могла имати значајнији утицај на финансијски потенцијал друштава за испуњавање уговора о осигурању. У том смислу треба истаћи да је поред напријед наведеног раста трошкова спровођења осигурања, евидентиран и раст расхода накнада по основу одштетних захтјева, те да се оба ова раста, поред осталог, могу повезати и са инфлаторним утицајем.

Финансијски расходи учествовали су у укупним расходима са 0,6%, остали расходи са 1,8%, расходи од усклађивања вриједности имовине са 0,3%, расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година са 0,3%. Због малог учешћа у укупним расходима, наведени расходи нису имали материјално значајан утицај на укупан нето резултат периода, без обзира на њихову релативну промјену. Губити утврђени директно у капиталу учествовали су са 0,5% у укупним расходима, а њихово повећање се односи на губитке по основу промјене фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају.

Пословни добитак износио је 10.418.043 КМ и био је мањи за 29,8%, док је добитак из редовне активности (када се укључе финансијски приходи и расходи) износио 15.495.511 КМ и био је мањи за 22,2%.

Нето резултат периода је добитак у износу од 13.802.304 КМ. Дванаест друштава за осигурање је исказало нето добитак у износу од 14.280.672 КМ, док су два друштва исказало нето губитак у износу од 478.368 КМ. Укупан нето резултат у обрачунском периоду на нивоу сектора, добијен као разлика укупних прихода и добитака утврђених директно у капиталу, са једне стране, и укупних расхода, губитака утврђених директно у капиталу и текућег и одложеног пореза на добит, са друге стране, био је добитак у износу од 13.243.063 КМ.

2.3. Финансијски и технички показатељи

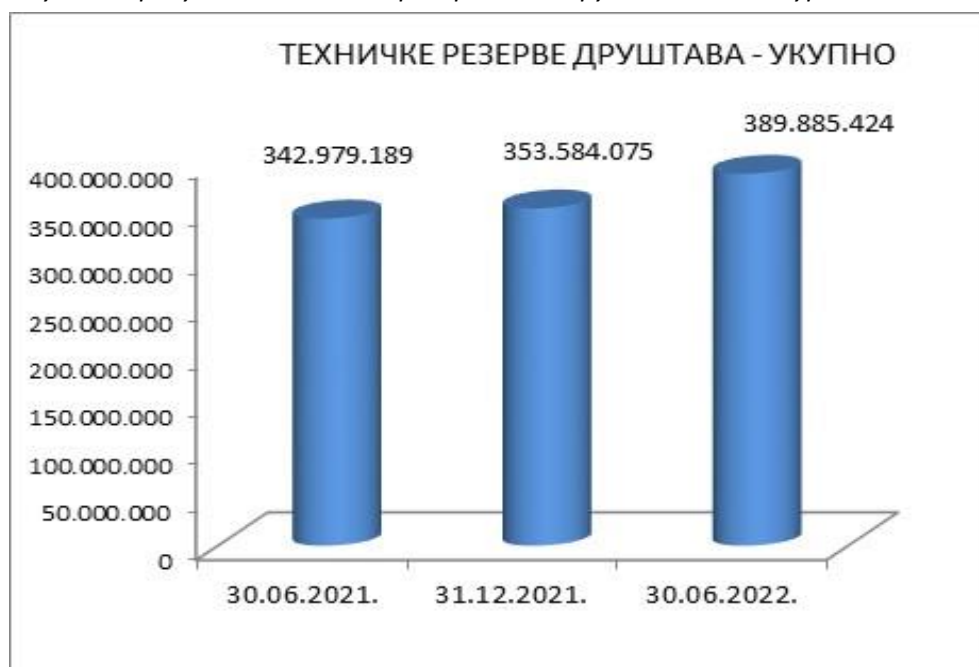
2.3.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе

2.3.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве

Актуарски заснован обрачун техничких резерви је битан предуслов за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се доприноси бољој заштити интереса осигураника и корисника осигурања, као и јачању повјерења у дјелатност осигурања. Правила обрачуна техничких резерви прописана су подзаконским актима Агенције, а њихова адекватна примјена предмет је контроле, како овлашћених актуара, тако и Агенције кроз обавезне извјештаје која друштва за осигурање достављају периодично и кроз непосредне контроле.

У наредном графикону илуструје се преглед укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 6: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 30.06.2022. године, износ укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској био је већи за 10,3%, у односу на стање на дан 31.12.2021. године.

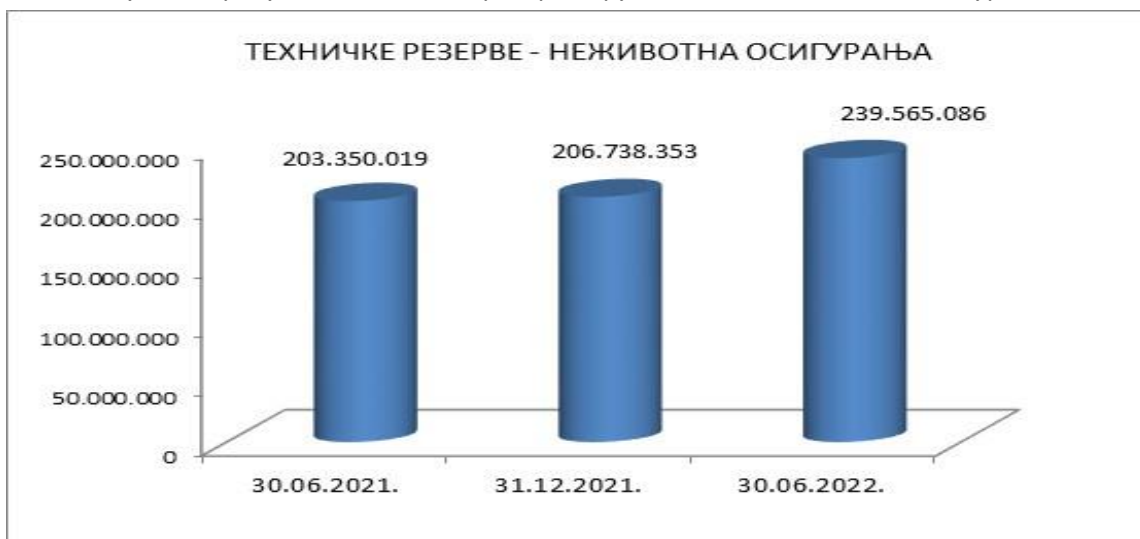
Ради одржавања финансијске способности извршавања обавеза по основу исплате штете и накнада из уговора о осигурању, друштво за осигурање је дужно да средства за покриће техничких резерви улаже у прописане облике средстава, уз примјену принципа сигурности, профитабилности, те водећи рачуна о дисперзији улагања.

С обзиром да се примјењују различити услови и ограничења улагања код животних и неживотних осигурања, у наставку се даје одвојена анализа улагања средстава за покриће техничких резерви.

2.3.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања, са стањем на дан 30.06.2022. године, износиле су 239.565.086 КМ и биле су веће за 15,9%, у односу на стање на дан 31.12.2021. године.

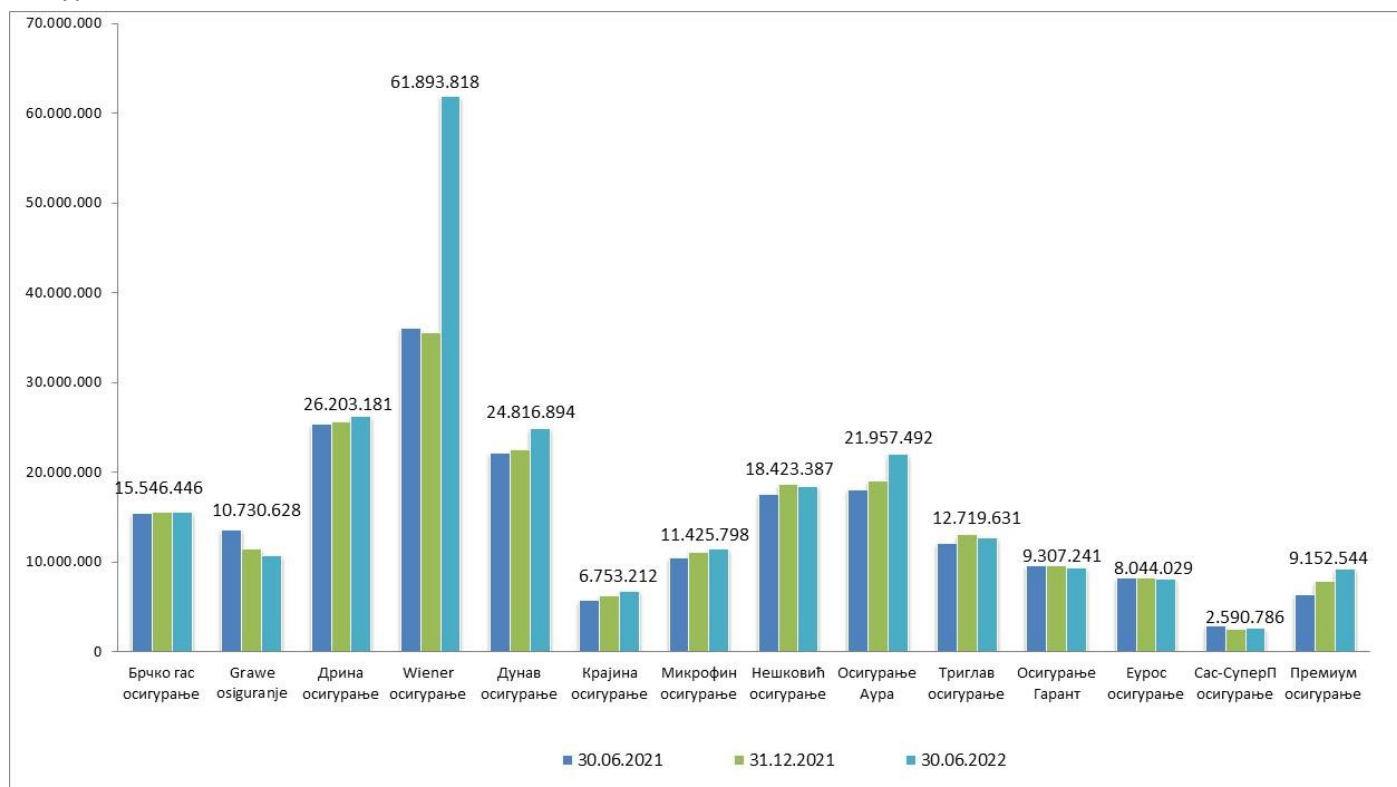
Графикон 7: Укупно обрачунате техничке резерве друштава за неживотна осигурање

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве неживотних осигурања по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС

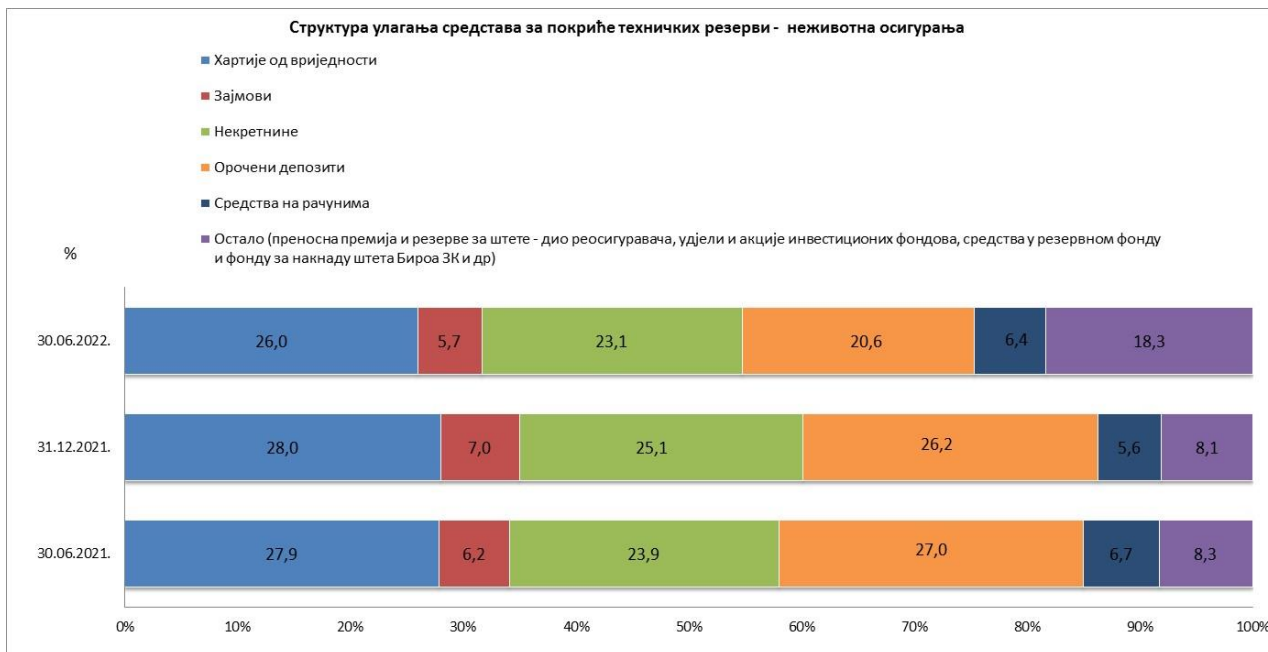

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Из графика се види да је, са стањем на дан 30.06.2022. године, у односу на стање на дан 31.12.2021. године, код пет друштава за осигурање дошло до смањења износа обрачунатих техничких резерви, а што је узроковано смањењем износа обрачунате преносне премије и резерви за штете.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања.

Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, орочени депозити и некретнине са укупним учешћем од 69,7%. У односу на стање на дан 31.12.2021. године повећале су се резерве за штете које падају на терет реосигуравања.

Са стањем на дан 30.06.2022. године једно друштво за осигурање је исказало недостатак средстава за покриће техничких резерви.

Код осталих друштава за осигурање која се баве неживотним осигурањима обезбијеђена је усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви неживотних осигурања.

2.3.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања, са стањем на дан 30.06.2022. године, износиле су 150.320.338 КМ и биле су веће, у односу на стање на дан 31.12.2021. године за 2,4%. Раст обрачунатих техничких резерви животних осигурања је стабилан и у складу је са растом и старосном структуром портфеља животних осигурања.

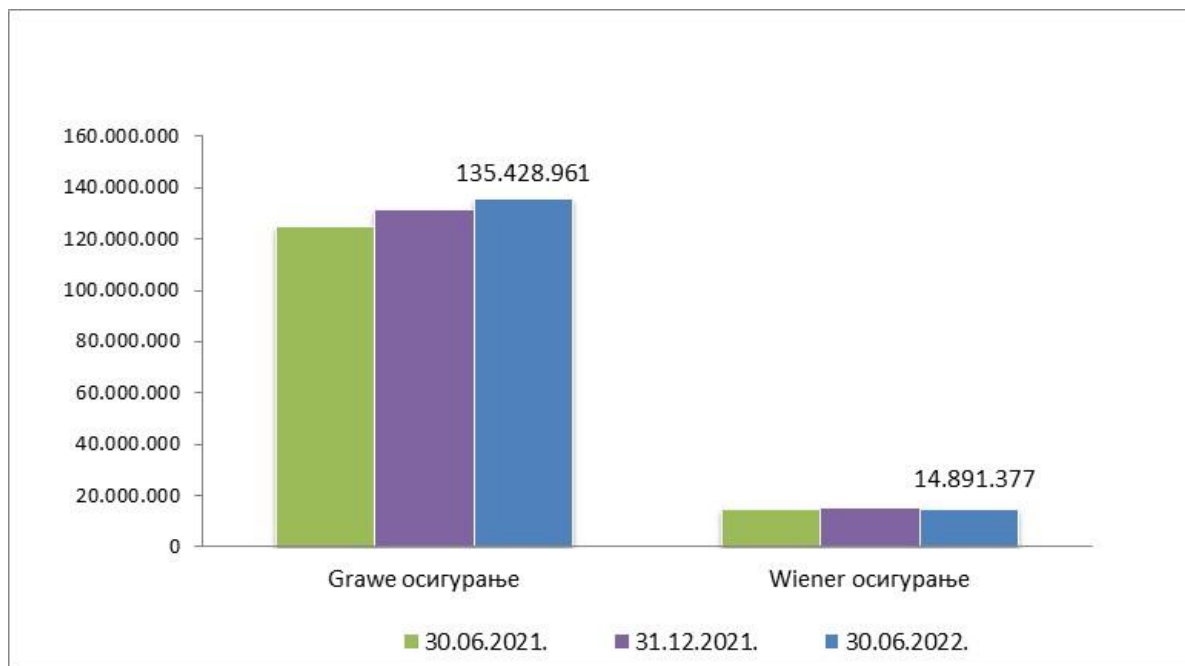
Графикон 10: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве животних осигурања по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Разлика у износу обрачунатих техничких резерви животних осигурања између појединачних друштава за осигурање је сразмјерна учешћу ових друштава у укупној премији животних осигурања.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања.

Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури укупних улагања средстава за покриће обрачунатих техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, првенствено обвезнице чији је емитент Република Српска.

Код друштава која се баве животним осигурањима континуирано је обезбијеђена квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви животних осигурања.

2.3.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање

У наставку се дају основни подаци у вези са рјешавањем и исплатом одштета и других накнада по основу уговора о осигурању (у даљем тексту: обавезе из осигурања).

У првој половини 2022. године, друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су осигураницима и корисницима осигурања исплатила 50.559.068 КМ, или 25,8% више у односу на исти период претходне године.

Табела 19: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	30.06.2020.	30.06.2021.	30.06.2022.
Осигурање незгоде	3.095.120	3.899.005	3.517.838
Здравствено осигурање	313.694	103.940	208.090
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	5.152.874	5.754.118	5.898.903
Осигурање возила која се крећу по шинама		9.128	
Осигурање пловила	2.432		
Осигурање робе у превозу	36.381	5.022	112
Осигурање имовине од пожара и природних сила	2.770.852	642.628	1.966.526
Осигурање осталих штета на имовини	697.162	1.998.604	2.225.784
Осигурање од одговорности за моторна возила	20.949.196	21.195.085	27.941.239
Осигурање од опште грађанске одговорности	117.343	377.583	182.277

ВРСТА ОСИГУРАЊА	30.06.2020.	30.06.2021.	30.06.2022.
Осигурање кредита	108.417	469.851	171.689
Осигурање гаранција			
Осигурање од различитих финансијских губитака	28.108	70.482	57.653
Осигурање помоћи	3.716	2.822	1.887
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	33.275.295	34.528.269	42.172.000
Животно осигурање	3.859.017	5.065.767	7.719.502
Ренте	3.996	13.662	16.274
Додатна осигурања уз осигурање живота	480.276	590.112	651.292
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	4.343.289	5.669.541	8.387.068
УКУПНО	37.618.584	40.197.810	50.559.068

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупно исплаћене обавезе по основу закључених уговора неживотних осигурања износили су 42.172.000 КМ и биле су веће за 22,1%. Корисницима животног осигурања, у овом извјештајном периоду, исплаћено је 8.387.068 КМ, што представља повећање за 47,9%.

У наредној табели приказани су показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за животна и неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа односних позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 20: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

Опис	30.06.2020.	30.06.2021.	30.06.2022.
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	72,2%	72,4%	72,3%
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у животним осигурањима	75,2%	78,2%	78,7%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	98,1%	98,0%	98,0%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у животним осигурањима	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања представља однос броја укупно ријешених и укупно евидентираних захтјева. Стопа исплате обавеза из осигурања представља однос броја укупно исплаћених и укупно ријешених одштетних захтјева. У посматраном периоду није било значајнијих промјена код ових показатеља.

У наредној табели дате су стопе ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила, по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 21: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила на дан 30.06.2022. године

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	64,5%	100,0%
2.	Grawe осигурање А.Д.	61,1%	100,0%
3.	Еурос осигурање А.Д.	60,6%	96,3%
4.	Дрина осигурање А.Д.	68,1%	100,0%
5.	Дунав осигурање А.Д.	73,8%	100,0%

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
6.	Wiener осигурање А.Д.	59,1%	97,0%
7.	Крајина осигурање А.Д.	42,6%	63,8%
8.	Микрофин осигурање А.Д.	81,1%	100,0%
9.	Нешковић осигурање А.Д.	63,2%	95,3%
10.	Осигурање Аура А.Д.	73,2%	98,7%
11.	Осигурање Гарант Д.Д.	69,3%	99,1%
12.	Премиум осигурање А.Д.	77,1%	100,0%
13.	САС-СуперП осигурање А.Д.	86,8%	100,0%
14.	Триглав осигурање А.Д.	67,4%	95,9%
УКУПНО:		68,3%	97,5%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Потребно је напоменути да стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања, зависи и од објективних фактора на које друштво за осигурање није у могућности да утиче (нпр. старости портфеља друштва за осигурање, начина евидентирања одштетних захтјева, броја одштетних захтјева у судском спору и захтјева са непотпуном документацијом и сл), те да би била мјеродаван показатељ потребно је посматрати заједно са осталим показатељима.

2.3.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

Рацио штета представља однос мјеродавних штета и мјеродавне премије, док рацио трошкова представља учешће трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији. Комбиновани рацио показује резултат обављања послова осигурања прије укључивања резултата од улагања, а рачуна се као збир рациа трошкова и рациа штета.

У наредном табеларном прегледу приказани су рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио за неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа напријед наведених позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 22: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања

О П И С	30.06.2021.	30.06.2022.
Рацио штета (%)	34,0	61,2
Рацио трошкова (%)	38,5	41,0
Комбиновани рацио (%)	72,5	102,2

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Уколико је комбиновани рацио мањи од 100, разлика између 100 и комбинованог рациа представља позитиван резултат из послова осигурања, а уколико је комбиновани рацио већи од 100, та разлика представља негативан резултат из послова осигурања.

Са стањем на дан 30.06.2022. године, због повећања рациа штета комбиновани рацио је незнатно већи од 100. Повећање рациа штета је везано за повећања износа резерви за штете које падају на терет реосигураваача. Како је за ове штете обезбијеђено реосигуравајуће покриће, не очекује се негативан ефекат на профитабилност, како сектора, тако ни појединачних друштава за осигурање, јер ако се у обрачун укључи реосигуравајуће покриће, рацио штета би износио 40,4%, те би у том случају комбиновани рацио износио 81,4%.

Раст трошкова спровођења осигурања (10,8%), иако незнатно већи у односу на раст премије осигурања (9,8%), утицао је на пораст рача трошкова. Треба истаћи да је рачио трошкова, са стањем на дан 30.06.2022. године, био на нижем нивоу, у односу на вриједност овог показатеља са стањем на дан 30.06.2020. године, иако је у текућем извјештајном периоду инфлаторни утицај био израженији.

2.3.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава

У наредном табеларном прегледу приказана је рентабилност имовине и рентабилност властитих средстава, израчуната на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 23: Показатељи рентабилности

Период	30.06.2021.	30.06.2022.
Поврат на уложену имовину (ROA) (%)	3,1	2,3
Поврат на уложени властити капитал (ROE) (%)	10,9	8,4

Извор: Извјештаји друштава за осигурања из РС

Показатељ рентабилности имовине (ROA) рачуна се као однос нето резултата периода и просјечне aktive, а представља мјеру приноса на укупну активу. Показатељ рентабилности капитала (ROE) представља однос између нето резултата периода и просјечног капитала, а показује колики је поврат на уложени властити капитал.

Вриједности наведених показатеља, са стањем на дан 30.06.2022. године, указују да су и рентабилност имовине и рентабилност капитала смањена у односу на исти дан претходне године, а што је резултат смањења капитала и нето резултата периода, што је детаљније обрађено у поглављу 2.2. Билансна структура.

2.3.5. Остали показатељи пословања

У наредном табеларном прегледу приказани су остали показатељи пословања, израчунати на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 24: Остали показатељи пословања друштава за осигурање

Период	30.06.2021.	30.06.2022.
Премија по запосленом (у КМ)	75.943	85.566
Укупан приход по запосленом (у КМ)	85.767	96.628
Добит по запосленом (у КМ)	10.985	8.922
Добит/Укупан приход (%)	12,8	9,2
Рачио солвентности (%)	147,5	140,1
Општа ликвидност (%)	3,6	5,0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 30.06.2022. године, премија по запосленом и укупан приход по запосленом су били већи, у односу исти период претходне године, што произилази из већег износа обрачунате премије и укупних прихода. Добит по запосленом је мања због смањења нето резултата, у односу на исти период претходне године. Иако је смањен, рачио солвентности и даље показује да солвентности није била угрожена. Треба истаћи да је коефицијент опште ликвидности значајно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијења.

3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ

3.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, у извјештајном периоду, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом, а то је: Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Према структури власништва, са стањем на дан 30.06.2022. године, Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука је било у већинском страном власништву са учешћем од 67% у укупном капиталу („Triglav pokojninska družba“ д.д. Љубљана 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% те „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) и домаћем власништву од 33% (Пензијски резервни фонд Републике Српске а.д. Бања Лука).

У наредној табели је приказана скраћена шема биланса стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом, са стањем на дан 31.12.2021. и 30.06.2022. године.⁴

Табела 25: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом

ПОЗИЦИЈА	31.12.2021.	%	30.06.2022.	%	Индекс 2022/21
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
АКТИВА					
А. СТАЛНА СРЕДСТВА	1.232.155	45,3	1.204.538	47,0	97,8
I - Нематеријална средства	3.899	0,1	3.547	0,1	91,0
II - Некретнине, постројења и опрема	65.397	2,4	60.632	2,4	92,7
III - Инвестиционе некретнине					
IV - Средства узета у закуп	54.659	2,0	32.159	1,3	58,8
V - Биолошка средства					
VI - Дугорочни финансијски пласмани	1.108.200	40,8	1.108.200	43,2	100,0
VII - Остала дугорочна средства и разграничења					
Б. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА					
В. ТЕКУЋА СРЕДСТВА	1.488.375	54,7	1.361.027	53,0	91,4
I - Залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља					
II - Краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји	1.488.375	54,7	1.361.027	53,0	91,4
Г. БИЛАНСНА АКТИВА	2.720.530	100,0	2.565.565	100,0	94,3
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА					
ПАСИВА					
А. КАПИТАЛ	2.618.069	96,3	2.480.404	96,7	94,7
I - Основни капитал	4.400.000	161,7	4.400.000	171,5	100,0
II - Откупљене сопствене акције и уписани неуплаћени капитал					
III - Емисиона премија					
IV - Емисиони губитак					
V - Резерве					
VI - Ревалоризационе резерве					
VII - Позитивни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат	97.267	3,6	97.182	3,8	99,9
VIII - Негативни ефекти вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат					
IX - Нераспоређена добит					
X - Губитак (1+2)	1.879.198	69,1	2.016.778	78,6	107,3

⁴ У овом извјештајном периоду су ступили на снагу нови правилници који регулишу садржину и форму финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, те контни оквир и садржину рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике. Стога постоје одређене разлике у структури биланса стања и биланса успеха у овом извјештају, у односу на претходне извјештајне периоде.

ПОЗИЦИЈА	31.12.2021.	%	30.06.2022.	%	Индекс 2022/21
	Износ (KM)		Износ (KM)		
1. Губитак ранијих година	1.833.031	67,4	1.879.198	73,2	102,5
2. Губитак текуће године	46.167	1,7	137.580	5,4	298,0
XI - Учешћа без права контроле					
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	55.501	2,0	842	0,0	1,5
I Дугорочна резервисања	842	0,0	842	0,0	100,0
II Дугорочне обавезе	54.659	2,0	0	0,0	0,0
III Разграничени приходи и примљене донације					
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	10.808	0,4	10.808	0,4	100,0
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	36.152	1,3	73.511	2,9	203,3
Д. БИЛАНСНА ПАСИВА	2.720.530	100,0	2.565.565	100,0	94,3
Ђ. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА					

Извор: Финансијски извјештаји друштва за управљање добровољним пензијским фондом

Вриједност пословне активе и пасиве, са стањем на дан 30.06.2022. године, износила је 2.565.565 KM, и у односу на стање на дан 31.12.2021. године била је мања за 154.965 KM или за 5,7%, усљед исправки и корекција вриједности на одређеним ставкама сталних и текућих средстава сходно захтјевима међународних рачуноводствених стандарда и стандарда финансијског извјештавања.

У структури пословне активе стална средства су учествовала са 47,0%, а текућа средства са 53,0%. Дугорочни финансијски пласмани учествовали су са 92,0% у структури сталних средстава, и у цјелокупном износу су се односили на обвезнице чији је емитент Република Српска (1.108.200 KM). Некретнине, постројења и опрема чинили су 5,0% сталних средстава, средства узета у закуп 2,7%, а нематеријална средства 0,3%. Структуру текућих средстава чине краткорочни финансијски пласмани (91,0%), краткорочна потраживања (3,6%), готовина (2,3%) и краткорочна разграничења (3,1%). Краткорочни финансијски пласмани, као материјално најзначајнија ставка текућих средстава, састојали су се од удјела у отвореним инвестиционим фондовима 71,7% (у износу 888.503 KM) и орочених депозита код банака 28,3% (350.000 KM).

У пословној пасиви, капитал је учествовао са 96,7%, обавезе са 3,3% и дугорочна резервисања у износу од 842 KM. Капитал је износио 2.480.404 KM и одговарао је износу акционарског капитала (4.400.000 KM) умањеног за износ акумулираног губитка до висине капитала претходних и текуће године (2.016.778 KM), те увећаног за износ позитивних ефеката вредновања финансијских средстава која се вреднују по фер вриједности кроз остали укупни резултат (97.182 KM). Иако су се краткорочне обавезе повећале два пута, њихово повећање, због ниског релативног и номиналног учешћа, није имало значај са становишта повећања задужености. Краткорочне обавезе су се односиле на обавезе по финансијском лизингу, обавезе за плате и накнаде плата, те друге текуће обавезе из пословања.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом, за период 01.01. до 30.06.2021. и 01.01. до 30.06.2022. године.

Табела 26: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом

ПОЗИЦИЈА	30.06.2021.	%	30.06.2022.	%	Индекс 2022/21
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи	186.596	76,0	282.567	92,9	151,4
II - Пословни расходи	278.791	97,4	317.900	72,0	114,0
Б. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	0		0		0,0
В. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	92.195		35.333		38,3
Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					0,0
I - Финансијски приходи	21.836	8,9	21.491	7,1	98,4
II - Финансијски расходи	14	0,0	927	0,2	6.621,4
Д. ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	0		0		0,0
Ђ. ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	70.373		14.769		21,0
Е. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ					
I - Остали приходи и добици	0	0,0	0	0,0	0,0
II - Остали расходи и губици	0	0,0	0	0,0	0,0
Ж. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	0		0		0,0
З. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	0		0		0,0
И- ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	36.950	15,1	0	0,0	0,0
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	7.505	2,6	122.811	27,8	1.636,4
Ј. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	29.445		0		0,0
К. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	0		122.811		0,0
Л. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА					
Љ. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА					
М. ДОБИТ И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА					
1. Добит прије опорезивања	0		0		0,0
2. Губитак прије опорезивања	40.928		137.580		336,2
Н. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	0		0		0,0
Њ. НЕТО ДОБИТ И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА					
I - Нето добитак периода					
II - Нето губитак периода	40.928		137.580		336,2
УКУПНИ ПРИХОДИ	245.382	100,0	304.058	100,0	123,9
УКУПНИ РАСХОДИ	286.310	100,0	441.638	100,0	154,3

Извор: Финансијски извјештаји друштва за управљање добровољним пензијским фондом

Укупни приходи, у периоду 01.01. до 30.06.2022. години, су износили 304.058 КМ, а у оквиру којих су пословни приходи (приходи од улазних накнада и накнада за управљање добровољним пензијским фондом) учествовали са 92,9% и финансијски приходи (приходи од камата на обвезнице, депозите и амортизације дисконта) са 7,1%.

Укупни расходи су износили 441.638 КМ, а чинили су их пословни расходи (72,0%), расходи од усклађивања вриједности имовине (27,8%) и финансијски расходи (927 КМ). Пословни расходи су проистекли из трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (57,1%), трошкова производних услуга (16,7%), нематеријалних трошкова (13,0%), трошкова амортизације (9,2%), те осталих трошкова пословања (4,0%). Расходи од усклађивања вриједности имовине обухватају расходе од усклађивања вриједности улагања у инвестиционе фондове, а финансијски расходи се односе на расходе по основу камата. Нето резултат, у извјештајном периоду, је губитак у износу од 137.580 КМ, и већи је три пута у односу на исти период прошле године.

3.2. Добровољни пензијски фонд

У оквиру дјелатности добровољног пензијског осигурања, организован је један добровољни пензијски фонд, а то је: Европски добровољни пензијски фонд Бања Лука. Овим фондом управља Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Фонд је организован, као отворени добровољни пензијски фонд, ради прикупљања новчаних средстава добровољном уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава с циљем повећања вриједности имовине.

Са стањем на дан 30.06.2022. године, укупан број активних чланова фонда био је 35.445, што је за 2.124 члана или 6,4% више у односу на 2021. годину. Од укупног броја активних чланова, 99,7% је приступило добровољном пензијском фонду путем пензијских планова, при чему је путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција приступило 95,2% укупно активних чланова фонда.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса стања добровољног пензијског фонда, са стањем на дан 31.12.2021. и 30.06.2022. године.⁵

Табела 27: Биланс стања добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	31.12.2021.	%	30.06.2022.	%
	Износ (КМ)		Износ (КМ)	
СРЕДСТВА				
I - Готовина и готовински еквиваленти	1.101.874	6,3	1.557.768	7,2
II - Улагања фонда	16.344.338	93,0	19.984.898	92,1
III - Потраживања	11.743	0,1	0	0,0
IV - Одложена пореска средства				
V - Разграничења	113.258	0,6	165.554	0,7
VI - Остала потраживања и средства				
А. УКУПНО СРЕДСТВА	17.571.213	100,0	21.708.220	100,0
ОБАВЕЗЕ				
I - Обавезе по основу пословања	104.139	68,9	0	0,0
II - Обавезе по основу трошкова пословања	2.126	1,4	2.581	4,5
III - Обавезе према друштву за управљање	42.206	27,9	47.669	83,7
IV - Финансијске обавезе по фер вриједности кроз биланс успјеха				
V - Финансијске обавезе по амортизованој вриједности				
VI - Остале обавезе	2.720	1,8	6.724	11,8
Б. УКУПНО ОБАВЕЗЕ	151.191	100,0	56.975	100,0
НЕТО ИМОВИНА				
I - Основни капитал	17.236.434		21.578.771	
II - Резерве				
III - Ревалоризационе резерве	144.251		85.283	
IV - Резерве из добити				
V - Добит	39.337		39.337	
VI - Губитак	0		52.146	
В. УКУПНО НЕТО ИМОВИНА	17.420.022		21.651.245	
Г. БРОЈ ЕМИТОВАНИХ АКЦИЈА/УДЈЕЛА	1.662.364		2.078.295	
Д. НЕТО ИМОВИНА ПО АКЦИЈИ/УДЈЕЛУ	10,47906		10,41779	
Ђ. ВАНБИЛАНСНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ				

Извор: Финансијски извјештаји добровољног пензијског фонда

⁵ У овом извјештајном периоду су ступили на снагу нови правилници који регулишу садржину и форму финансијских извјештаја за инвестиционе фондове, те контни оквир и садржину рачуна у контном оквиру за инвестиционе фондове. Стога постоје одређене разлике у структури биланса стања и биланса успјеха у овом извјештају, у односу на претходне извјештајне периоде.

Са стањем на дан 30.06.2022. године, укупна средства добровољног пензијског фонда износила су 21.708.220 КМ, и била су већа за 23,5%, у односу на стање на дан 31.12.2021. године. У структури укупних средстава добровољног пензијског фонда најзначајније учешће су имала улагања фонда (92,1%) у хартије од вриједности (обвезнице чији су емитенти Република Српска, јединице локалне самоуправе и акционарска друштва, те улагања у акције и удјеле у инвестиционим фондовима) и депозите. Учешће готовине је 7,2%, док се разграничења односе на обрачунате припадајуће камате на обвезнице и учествују са 0,7% у укупним средствима. Са друге стране, укупне обавезе су износиле 56.975 КМ, у којима су обавезе према друштву за управљање учествовале са 83,7%, обавезе по основу чланства 11,8% и обавезе по основу трошкова пословања са 4,5%.

Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда износила је 21.651.245 КМ и већа је за 4.231.223 КМ или 24,3% у односу на 2021. годину. Број емитованих удјела тј. број уписаних обрачунских јединица износио је 2.078.295, а нето вриједност по удјелу 10,41779 КМ⁶. Стопа приноса на нето имовину добровољног пензијског фонда у извјештајном периоду износила је -1,18053%.

У наредној табели приказана је шема скраћеног биланса успјеха добровољног пензијског фонда, за период 01.01 до 30.06.2021. и 01.01 до 30.06.2022.године.

Табела 28: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	30.06.2021.	30.06.2022.
	Износ (КМ)	Износ (КМ)
А. РЕАЛИЗОВАНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I - Пословни приходи	115.147	211.714
II - Реализовани добици		
III - Пословни расходи	112.859	206.780
IV - Реализовани губици		
V - Финансијски приходи		
VI - Финансијски расходи	7.044	17.615
Б. РЕАЛИЗОВАНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-4.756	-12.681
В. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ	80.482	-39.465
Д. УКУПНА НЕРЕАЛИЗОВАНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	80.482	-39.465
Ђ. УКУПНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	75.726	-52.146
Е. ПОРЕЗ НА ДОБИТ		
Ж. УКУПНА ДОБИТ (ГУБИТАК) ПОСЛИЈЕ ОПРЕЗИВАЊА	75.726	-52.146
З. ОСТАЛИ УКУПНИ РЕЗУЛТАТ		
И. ПОВЕЋАЊЕ (СМАЊЕЊЕ) НЕТО ИМОВИНЕ - УКУПНИ РЕЗУЛТАТ		
1. Повећање нето имовине фонда	75.726	
2. Смањење нето имовине фонда		52.146

Извор: Финансијски извјештаји добровољног пензијског фонда

Пословни приходи су, у периоду од 01.01. до 30.06.2022. године, износили 211.714 КМ, и увећани су за 96.567 КМ у односу на исти период претходне године, а чију структуру чине приходи од камата (89,4%)

⁶ Вриједност обрачунске јединице фонда на дан вредновања утврђује се дијељењем вриједности нето имовине фонда са укупним бројем обрачунских јединица. Укупан број обрачунских јединица фонда, на дан вредновања, израчунава се на начин да се број обрачунских јединица од последњег дана за који је обрачуната вриједност обрачунске јединице фонда, увећа за број обрачунских јединица који је добијен евидентирањем обрачунских јединица на индивидуалне рачуне чланова фонда на основу запримљених уплата, те умањи за број обрачунских јединица који је добијен престанком чланства на дан вредновања.

и приходи од амортизације премије - дисконта (10,6%). С друге стране, дошло је и до повећања пословних расхода услед повећања накнада друштву за управљање, које учествују са 93,0% у структури поменутих расхода, накнаде банци депозитару са 6,9%, а 0,1% се односи на остале дозвољене расходе фонда.

Реализовани губитак је износио 12.681 КМ и већи је три пута у односу на исти обрачунски период претходне године, а нереализовани губитак на хартијама од вриједности које су класификоване по фер вриједности кроз биланс успјеха и остали нереализовани губици су износили 39.465 КМ, тако да је укупно смањење нето имовине од пословања фонда износило 52.146 КМ.